

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Dotace

Z judikatury

Krátce

Květen 2026

Obsah

Editorial

Daně

Uplatnění odpočtu DPH před obdržáním faktury: zásadní rozhodnutí Tribunálu EU českou praxí zatím nemění

Květnové prodloužení „slevy“ na naftu – co se mění a co zůstává

Právo

Koho uštkne Kobra? Úřady chystají koordinovaný postup proti nelegální práci

EU Inc.: nová evropská společnost na obzoru

Navýšení mzdových požadavků pro modré karty od 1. května 2026

AIFMD II nastavuje pravidla pro fondy poskytující úvěry

Ze světa

EU a Mercosur: prozatímní obchodní dohoda startuje 1. května 2026

Dotace

DOPRAVA 2030: 4. veřejná soutěž pro výzkum a inovace v dopravě

Z judikatury

NSS a limity monitoringu elektronické komunikace zaměstnanců

Kdy je podle NSS se zálohovou platbou spojena povinnost přiznat DPH?

SDEU: odpočet DPH u povinného vybavení nemocnic závisí na jeho skutečném využití

Krátce

Stručné aktuality, květen 2026

Editorial

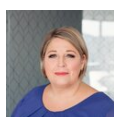
Vydat se zcela novým směrem představuje téměř vždy velkou výzvu, kterou čas a zkušenosti postupně proměňují v rutinu. Teprve s odstupem dokážeme posoudit, zda šlo o krok správným směrem. Platí to i pro zavedení jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele (JMZH). Jsem přesvědčena, že se jedná o správnou cestu, přestože její začátek bude bezpochyby náročný a „trnitý“. Je však třeba se dívat do budoucnosti, která slibuje snížení administrativní zátěže pro zaměstnavatele a částečné ulevění od míry odpovědnosti, jež nyní jako plátcí daně z příjmů nesou na svých bedrech.

Během uplynulého měsíce, kdy byl systém JMZH spuštěn, zaměstnavatelé do systému doplňovali údaje o sobě jako zaměstnavatelích i o svých zaměstnancích. Na začátku května bylo podle statistik MPSV v systému evidováno 89,9 procenta pracovních vztahů (5,4 milionu formulářů). Včasné doplnění údajů je stěžejní pro následné první hlášení za duben, které je třeba podat v období od 1. do 20. května. Do konce června je pak nutné dohlásit i leden, únor a březen.

To, že mezi zaměstnavateli panují obavy ze sankcí kvůli pozdnímu či chybnému odeslání registračních údajů nebo následného měsíčního hlášení, zástupci MPSV i ČSSZ intenzivně vnímají. I proto jasně deklarují, že cílem není rozdávat pokuty, ale na všechny případné chyby včas upozornit, a především celý systém úspěšně rozběhnout. Sankce slouží jako krajní nástroj, který přichází v úvahu pouze tehdy, pokud selžou všechny ostatní cesty, jak potřebná data získat.

Až se systém zaběhne, měl by přijít další krok. Velmi intenzivně se pracuje na tom, aby byly do systému JMZH, a tedy i do měsíčního hlášení, co nejdříve zapojeny také všechny zdravotní pojišťovny. Držme si palce, aby se tak skutečně stalo, protože mnoha zaměstnavatelům by se tím výrazně ulevilo a došlo by k odstranění dvojkolejnosti měsíčního reportování v rámci systému JMZH a vůči jednotlivým zdravotním pojišťovnám.

Úspěšnost celého systému nakonec nebude záviset jen na legislativě či technickém řešení, ale především na nás – na tom, zda mu dáme šanci a přijmeme ho jako nástroj, se kterým aktivně pracujeme. Pokud se k JMZH postavíme jako k investici do budoucího zjednodušení, můžeme z dnešní výzvy udělat zítřejší standard, který přinese úlevu zaměstnavatelům a stane se jedním z kroků k modernější a předvídatelnější správě daní a odvodů v České republice.

Lenka Nováková
KPMG Česká republika

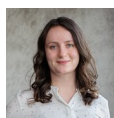
4 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Uplatnění odpočtu DPH před obdržením faktury: zásadní rozhodnutí Tribunálu EU českou praxi zatím nemění

Velkou pozornost vyvolalo rozhodnutí Tribunálu EU, které otevřelo klíčovou otázku: Lze nárok na odpočet DPH uplatnit již za období, ve kterém vznikla daňová povinnost, i když plátce obdržel fakturu až později – ale stále před podáním daňového přiznání za původní období? Česká finanční správa v reakci na rozsudek již plátce upozornila, že ačkoliv je rozhodnutí významné, pro českou praxi nic nemění. Minimálně prozatím.

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz

Tribunál EU se ve věci T 689/24 (I. S. A.) zabýval situací, kdy:

- daňová povinnost vznikla v určitém zdaňovacím období (uskutečněním plnění),
- faktura byla vystavena a doručena až po skončení tohoto období,
- plátce však fakturu měl k dispozici dříve, než podal daňové přiznání za dané období.

Dle rozhodnutí Tribunálu nárok na odpočet vzniká okamžikem vzniku daňové povinnosti – tedy dodáním zboží nebo poskytnutím služby. Držení faktury je formální, nikoli hmotněprávní podmínka vzniku nároku. Vnitrostátní úprava tedy nesmí bránit uplatnění odpočtu za období, kdy nárok vznikl, protože by byla v rozporu se zásadou daňové neutrality a proporcionality (rozhodnutí jsme se věnovali v tomto [článku](#)).

Podle § 73 zákona o DPH se uplatnění nároku na odpočet pojí nejen se vznikem daňové povinnosti na vstupu, ale i s držením daňového dokladu. Finanční správa ve svém sdělení připomíná, že:

- Nárok na odpočet je možné uplatnit nejdříve v období, kdy plátce obdržel daňový doklad.
- Pokud plátce fakturu obdrží až v následujícím zdaňovacím období, uplatní odpočet až v tomto následujícím období (případně v některém z dalších, v rámci zákonné lhůty).

České právo tedy váže možnost uplatnit odpočet na okamžik obdržení faktury, nikoli čistě na okamžik vzniku daňové povinnosti.

Finanční správa v aktuálním sdělení k danému rozsudku zaujímá zdrženlivý postoj a vyčkává, až skončí přezkumné řízení, které k rozhodnutí aktuálně probíhá. Rozsudek Tribunálu totiž nabývá účinku až po jeho skončení.

5 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Současně poukazuje na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C 521/24 (Aptiv Services Hungary), které potvrdilo, že právo na odpočet se uplatňuje v období, kdy jsou splněny všechny podmínky, mezi které patří i držba faktury.

Finanční správa proto upozorňuje, že se i nadále plně postupuje podle stávající tuzemské úpravy, i když je se závěry Tribunálu v přímém rozporu.

Do doby, než skončí přezkumné řízení před Soudním dvorem Evropské unie, případně než dojde ke změně české právní úpravy, platí pro plátce tato doporučení:

- Sledujte okamžik obdržení faktury – od něj se nadále odvíjí období, ve kterém lze odpočet uplatnit.
- Uplatnění odpočtu „zpětně“ (za období vzniku plnění, pokud faktura došla až po skončení tohoto období) je v současné době neaplikovatelné.

6 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Květnové prodloužení „slevy“ na naftu – co se mění a co zůstává

Balíček pomoci řidičům bude pokračovat i v květnu, oznámila česká vláda. Důvod zůstává stejný – nestabilita v oblasti Hormuzského průlivu a s tím spojená napjatá situace na trhu s ropou, která zvyšuje tlak na ceny pohonných hmot.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz

V minulém [článku](#) jsme vysvětlovali, jak snížení spotřební daně z nafty funguje a jak stát sleduje marže čerpacích stanic.

Dubnová opatření – daňovou úlevu u nafty i regulaci marží, aby se sleva skutečně promítla do cen na stojanech – se nyní vládní kabinet rozhodl prodloužit také na květen. Spotřební daň z nafty tak zůstane snižena o 1,939 Kč na litr, což po započtení DPH znamená úsporu přibližně 2,35 Kč na litr.

Stát tak drží zdanění nafty na nejnižší úrovni, kterou umožňuje evropské právo. Podle ministerstva financí už dubnový balíček přinesl domácnostem i firmám reálné úspory – u větších nádrží mohly ušetřit až několik set korun na jedno tankování. Rozpočtové náklady tohoto opatření vláda odhaduje zhruba na jednu miliardu korun měsíčně.

Dvě nové úpravy v regulaci

V květnu se nicméně z části mění způsob, jakým stát reguluje maximální přípustné ceny pohonných hmot. Aby opatření lépe fungovalo v delším období a nebylo příliš citlivé na denní výkyvy cen, zavádí se dvě technické úpravy:

1. místo jednodenní velkoobchodní ceny se bude nově používat třídenní klouzavý průměr, a
2. maximální povolená marže čerpacích stanic se posouvá na 3 Kč za litr u benzínu i nafty.

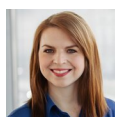
Podle vlády to neznamená automatické zdražení – cílem je zajistit stabilitu, nikoliv „povinné“ zdražení. Dubnová data ukázala, že většina pump měla marže hluboko pod touto hranicí.

Nové parametry výpočtu maximálních cen budou zveřejněny v cenovém věstníku na webu ministerstva financí. Pro běžného zákazníka se nic zásadního nemění: slevu na dani má dál „garantovanou“ regulací marží, která má bránit extrémním přírůzkům obchodníků. Z praktického hlediska by se tak květnové ceny nafty měly nadále držet pod úrovní, na které by byly bez státních zásahů – a to jak díky nižší dani, tak díky omezení marží na čerpacích stanicích.

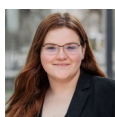
7 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Koho uštkne Kobra? Úřady chystají koordinovaný postup proti nelegální práci

Nelegální zaměstnávání, švarcsystém a zastřené agenturní zaměstnávání nejsou novými pojmy. Přesto řada společností vnímá riziko sankcí jako okrajové – postup za hranou zákona je zkrátka často výhodnější. To má nyní změnit iniciativa tří ministerstev a dalších správních úřadů, které spojily síly v boji proti nelegální práci a přijaly společné memorandum nazvané Kobra 26.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Eliška Veselská
eveselska@kpmg.cz

Soudy zároveň zpřísňují svou judikaturní praxi, a tak by si společnosti měly – dříve, než přijde kontrola – zkontrolovat nastavení spolupráce s externími dodavateli a zahraničními pracovníky.

Zastřené zprostředkování zaměstnávání a nelegální práce v podobě švarcsystému i zaměstnávání cizinců bez patřičných povolení se v České republice řeší dlouhodobě. I přesto řada společností stále žije v přesvědčení, že se jich problém netýká. U spolupráce s externími dodavateli (nelicencovanými agenturami i OSVČ) je tomu často proto, že spoléhají na dobře napsané smlouvy. Přitom praxe – kterou úřady pečlivě prověřují – je často úplně jiná, než co stojí na papíře. Velkou roli hraje i to, že poměrně rozšířenou praxi úřady nekontrolovaly systematicky, případně že sankce nebyly až tak citelné.

Zásadní změnu v přístupu přináší nové memorandum Kobra 26. Dosud kontroly úřadů probíhaly izolovaně. Pokud například inspekce práce odhalila přestupek, udělila za něj pokutu, ale už neinformovala orgány finanční správy, případně další kontrolní orgány, které můžou z nelegální praxe vyvodit další sankce. Informace běžně neputovaly ani opačným směrem.

Nově by si úřady měly svá zjištění navzájem sdílet a své kontrolní aktivity koordinovat. Porušení předpisů tak společnosti pocítí výrazněji – vedle pokuty může přijít i doměření odvodů a další sankce či reputační dopady. Úřady se dle Kobry mají také ještě více soustředit na kontrolování těchto přestupků. Pravděpodobnost jejich odhalení tak výrazně vzroste.

Zpřísňuje i soudní praxe, zejména v případě švarcsystému. Soudy kladou stále větší důraz na skutečné podmínky spolupráce, nikoli na formální zakotvení podmínek ve smlouvě. Zdůrazňují také, že nehraje roli, jestli obě strany spolupráci mimo pracovníprávní vztah chtěly nebo zda je model v daném oboru rozšířený. Rozhoduje, kdo práci řídí, kontroluje a nese odpovědnost.

V nedávném rozhodnutí se Nejvyšší správní soud jednoznačně vymezil proti dlouhodobě rozšířené praxi švarcsystému v IT prostředí. Důraz kladl na dlouhodobost spolupráce, ekonomickou závislost a začlenění programátorů do týmu zaměstnavatele. Podstatné bylo, že programátoři nemohli práci reálně odmítat, nenesli podnikatelské riziko a pracovali pod vedením klienta. Argument, že šlo v oboru o běžný model, u soudu neobstál.

8 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Pokud spolupracujete s externími dodavateli, doporučujeme nečekat, až k vám dorazí „kobří“ kontrola, ale co nejdříve prověřit smlouvy, nastavení procesů i každodenní praxi. Pakliže zjistíte nedostatky, lze je řešit, nicméně k situaci je potřeba přistoupit aktivně.

9 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

EU Inc.: nová evropská společnost na obzoru

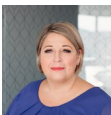
Evropská komise představila návrh nové právní formy evropské společnosti označované jako EU Inc. Jedná se o součást tzv. 28. režimu, který má existovat vedle současných 27 národních úprav členských států EU a má umožnit zakládání a provozování společností na základě jednotných unijních pravidel.

Pavlína Rampová
prampova@kpmg.cz

Aneta Mohylová
amohylova@kpmg.cz

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Hlavními cíli návrhu je zjednodušit přeshraniční podnikání a zakládání společností v rámci jednotného trhu EU, snížit administrativní nároky a prostřednictvím jednotné právní úpravy odstranit roztržičnost právního prostředí napříč Unií. Tím se v důsledku podpoří konkurenceschopnost evropských podnikatelů.

Jaké jsou hlavní charakteristiky EU Inc.

Zakladatel: Zakladatelem může být dle návrhu nařízení jedna či více osob, a to i prostřednictvím přeměny existujících společností.

Zakladatelské dokumenty: Použití šablon zakladatelských dokumentů má nahradit požadavky na formální ověření dle vnitrostátních předpisů. Úprava u EU Inc. dále rozšiřuje okruh dokumentů, u nichž by neměla být v rámci EU vyžadována apostila, a současně omezuje požadavky na překlady dokumentů.

Rychlejší registrace: Založení společnosti má probíhat plně online. Při využití standardizovaných evropských zakladatelských dokumentů bude možné využít tzv. fast-track režim umožňující vznik společnosti do 48 hodin, s náklady nepřesahujícími 100 eur a bez požadavku na minimální základní kapitál.

Sídlo a místo registrace: Podnikatelé si budou moct zvolit členský stát, v jehož obchodním rejstříku bude EU Inc. zapsána, přičemž bude oprávněna působit na celém území EU bez nutnosti zakládat další entity.

Digitalizace a propojení napříč státy: Klíčovým prvkem je digitalizace celého procesu právní existence společnosti, včetně případné likvidace. Návrh počítá se zjednodušeným režimem likvidace, který umožní výmaz společností bez závazků z obchodního rejstříku zpravidla do tří měsíců bez nutnosti jmenování likvidátora. Počítá se i s přeshraniční výměnou informací. Snadný postup slibuje návrh i pro převod podílů mezi společníky a na nové společníky.

10 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Ochrana zakládajících společníků: Společnosti budou moci mít více druhů podílů/akcií spojených s různými hlasovacími právy či s odlišnými právy na podíl na zisku. Cílem této úpravy je odlišit podíly zakladatelů od těch investorských.

Záruky proti zneužívání: Návrh vychází z předpokladu, že EU Inc. bude podléhat unijní úpravě v oblasti korporátního práva, zatímco některé citlivé oblasti budou nadále spadat do pravomoci členských států. Jedná se zejména o pracovněprávní vztahy, oblast pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění a oblast zdanění. Společnosti tak budou muset při využití unijní právní formy respektovat místní předpisy v daném členském státě své registrace.

Přilákání a udržení talentů: Součástí návrhu je i harmonizace celoevropského režimu zaměstnaneckých opčních plánů (EU-ESO) pro zaměstnance a členy orgánů EU Inc., a to i pro zaměstnance dceřiných společností. Komise si od toho slibuje, že EU Inc. společnosti (pravděpodobně vhodné pro inovativní startupy) tak budou atraktivní pro talenty.

Zaměstnanecké opční plány v EU Inc.

Zavedení opčního plánu bude podmíněno rozhodnutím valné hromady společnosti. Režim se nebude vztahovat na osoby, které vlastní přímo či nepřímo více než 25 procent hlasovacích práv nebo přijímají podíl na zisku či jiných majetkových plněních od společnosti ve výši alespoň 25 procent. Na unijní úrovni se stanoví zejména okamžik vzniku zdanitelného příjmu. Příjmy z takových plánů by měly podléhat zdanění až v okamžiku prodeje nabytých akcií.

Za příjem se pro účely zdanění podle vnitrostátních předpisů bude považovat rozdíl mezi tržní hodnotou akcií ke dni jejich prodeje a jejich pořizovací cenou. Členské státy budou muset zajistit, aby opční plány vydané v rámci EU-ESO podléhaly takovému daňovému režimu, který nebude méně výhodný než režim uplatňovaný podle vnitrostátního práva na jiné zaměstnanecké opční plány nebo obdobné nástroje, za předpokladu splnění všech zákonných požadavků.

Kdy se na novou úpravu můžeme těšit

Návrh má mít formu nařízení, což znamená jeho přímou použitelnost ve všech členských státech po nabytí účinnosti. Cílem Komise je dosáhnout politické dohody do konce roku 2026. Účinnost by mělo nařízení nabýt 12 měsíců od zveřejnění v Úředním věstníku EU. Konkrétní dopady v praxi budou záviset na finální podobě přijatého textu nařízení a na rozsahu, v jakém podnikatelské subjekty tuto právní formu zvolí oproti vnitrostátním alternativám.

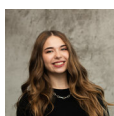
11 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Navýšení mzdových požadavků pro modré karty od 1. května 2026

Na základě nově zveřejněných údajů o průměrné mzdě v České republice dochází od 1. května 2026 k navýšení minimální mzdy požadované pro vydání modré karty. Změna se promítne nejen do řízení o tomto pobytovém oprávnění, ale ovlivní také podmínky, které musí zaměstnavatelé splnit pro zařazení žádostí do vládních programů ekonomické migrace.

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

Olga Kantemirova
okantemirova@kpmg.cz

Nové mzdové minimum pro modré karty

Sdělení ministerstva práce a sociálních věcí stanoví, že průměrná mzda za rok 2025 činí 590 580 Kč, což odpovídá průměrné hrubé měsíční mzdě ve výši 49 215 Kč. Dle zákona o pobytu cizinců musí žadatel o modrou kartu dosáhnout alespoň 1,5násobku této částky. V praxi to znamená, že od 1. května 2026 do 30. dubna 2027 musí být minimální hrubá měsíční mzda žadatele o modrou kartu nejméně 73 823 Kč.

Upozorňujeme, že tato změna se týká jak žádostí podaných po 1. květnu 2026, tak i těch, které byly podané dříve a do konce dubna 2026 o nich ještě nebylo rozhodnuto. I u nich bude nezbytné, aby v případě nevyhovění této podmínce došlo k navýšení mzdy daného žadatele o modrou kartu (pokud by k navýšení nedošlo, ministerstvo vnitra žádost o prodloužení zamítne). U stávajících držitelů není nezbytně nutné upravovat mzdu okamžitě, ale až při procesu prodloužení platnosti modré karty.

Vládní programy ekonomické migrace

Minimální úroveň mzdy je rovněž nutné splnit pro zařazení žádosti potenciálního zahraničního zaměstnance do vládních programů ekonomické migrace. Týká se to zejména programů „Klíčový a vědecký personál“ a „Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec“, v jejichž rámci je možné žádat o zaměstnanecké a modré karty. Zvýšenou úroveň mzdy bude nutné potvrdit čestným prohlášením zaměstnavatele.

Závěr

Navýšení mzdového limitu pro modré karty reflektuje vývoj průměrné mzdy v České republice. Je ovšem otázkou, zda neustálé zpříšňování této podmínky nebrání naplňovat cíl – tedy přilákat do země vysoce kvalifikované pracovníky. V případě čerstvých absolventů, jejichž přínos pro náš pracovní trh je jistě nezanedbatelný, je totiž možné, že jejich mzda tohoto poměrně vysoko nastaveného limitu nedosahuje. Mají ovšem vysoký potenciál ho v poměrně krátké době přesáhnout.

12 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Mzdové podmínky pro oba vládní programy jsou totiž nastavené identicky. Jejich odlišení a uvolnění pro program „Vysoce kvalifikovaný zaměstnanec“ by mohlo pomoci k jeho většímu využívání i vyhovění zaměstnavatelům hledajícím cesty, jak do České republiky přilákat kvalifikovanou pracovní sílu.

13 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

AIFMD II nastavuje pravidla pro fondy poskytující úvěry

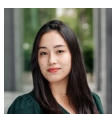
Směrnice AIFMD II poprvé sjednocuje evropská pravidla pro alternativní fondy, které poskytují úvěry nebo nabývají pohledávky z fondových úvěrů. Nové regule dopadnou hlavně na speciální fondy, fondy kvalifikovaných investorů a srovnatelné zahraniční fondy.

Pavla Krečková
pkreckova@kpmg.cz

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Anna Li
annaali@kpmg.cz

Po článcích, které jsme v souvislosti se směrnicí věnovali [outsoursingu](#) a [řízení likvidity](#), se tentokrát zaměříme na fondy poskytující úvěry. Česká praxe tuto oblast zná už dnes, ale AIFMD II pro ni nastavuje podrobnější rámec. Cílem je posílit řízení úvěrového rizika, zabránit tomu, aby měl fond příliš velkou část úvěrů u jednoho dlužníka, a omezit model, kdy fond úvěr poskytne jen proto, aby jej hned převedl dál.

AIFMD II má do českého práva reflektovat novela zákona o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF). Ačkoli měla nabýt účinnosti už v dubnu, legislativní proces se protáhl a aktuálně ji čeká třetí čtení v Poslanecké sněmovně.

Kdo spadne do nového režimu

Novela ZISIF zahrne do obhospodařování speciálních fondů, fondů kvalifikovaných investorů a srovnatelných zahraničních fondů i činnost nabývání pohledávek z fondových úvěrů. **Pohledávkou z fondového úvěru** má být pohledávka ze smlouvy o zápůjčce nebo úvěru uzavřené na účet fondu jako věřitele. Stejný režim ale dopadne i na pohledávku postoupenou fondu, pokud se obhospodařovatel podílel na strukturování úvěru nebo na předběžném vyjednání jeho parametrů. Bude nutné posoudit i to, zda fond nebo jeho obhospodařovatel stál ekonomicky a fakticky u vzniku úvěrové expozice.

Nové zásady, procesy a přezkum

Největší dopad bude mít nová úprava v oblasti úvěrové politiky a řízení rizik. Obhospodařovatel bude muset zavést, udržovat a používat účinné zásady, postupy a procesy pro nabývání pohledávek z fondových úvěrů. Současně bude muset nastavit pravidla pro posuzování úvěrového rizika, správu a sledování úvěrového portfolia. Tato pravidla bude muset pravidelně, nejméně však jednou ročně, přezkoumávat.

14 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

V praxi to bude znamenat revizi investiční strategie, statutu, vnitřních předpisů i smluvní dokumentace. Fond by měl jasně popsat, jaké typy dlužníků může financovat, jak hodnotí jejich bonitu, jak pracuje se zajištěním, jak sleduje splácení a jak postupuje při porušení úvěrové smlouvy. Důležitá bude i evidence rozhodnutí a střetů zájmů.

Limity a zakázané modely

AIFMD II zavádí **koncentrační limit**. Fond nebude moci poskytnout úvěry přesahující 20 procent svého kapitálu jednomu dlužníkovi, pokud jde o vybrané finanční subjekty, jiný alternativní investiční fond nebo standardní fond. Nová pravidla zavádějí také **limity pákového efektu**. U otevřeného fondu poskytujícího úvěry má pákový efekt činit nejvýše 175 procent, u uzavřeného fondu 300 procent.

Novela dále **omezuje poskytování úvěrů vybraným spojeným osobám**. Fond nesmí poskytovat úvěr například svému obhospodařovateli, svým pracovníkům, depozitáři ani některým osobám, na které obhospodařovatel nebo depozitář přenesl své činnosti. AIFMD II zároveň **omezuje model „poskytnout a prodat“**. Pokud fond poskytne úvěr a následně jej převede na třetí osobu, musí si zpravidla ponechat alespoň část expozice po stanovenou dobu.

Spotřebitelské úvěry

Novela ZISIF výslovně počítá se zákazem poskytování spotřebitelských úvěrů investičními fondy.

Jak postupovat v praxi

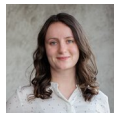
Obhospodařovatelé by měli nejdříve určit, zda jejich fond spadne do režimu fondů poskytujících úvěry, nebo pouze drží úvěrovou expozici jako doplňkovou část strategie. Poté dává smysl provést gap analýzu úvěrové politiky, limitů, pákového efektu, likvidity, střetů zájmů a smluvní dokumentace.

EU a Mercosur: prozatímní obchodní dohoda startuje 1. května 2026

Evropská komise potvrdila, že prozatímní dohoda o obchodu mezi Evropskou unií a čtyřmi zakládajícími státy společného jihoamerického trhu Mercosur začne platit od 1. května 2026. Jejím cílem je vznik partnerství, které přinese ekonomické příležitosti s ohledem na udržitelný rozvoj.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz

Dohoda se týká zemí Mercosuru, které dokončily ratifikační proces – tedy Argentiny, Brazílie, Uruguaye a Paraguaye. Ve výsledku tak vzniká jedna z největších zón volného obchodu na světě pokrývající trh s více jak 700 miliony spotřebitelů. Pro podniky na obou stranách Atlantiku to znamená postupné rušení cel a jednodušší přístup na nové trhy, posílení dodavatelských řetězců a předvídatelnější podmínky pro investice. Zejména exportéři z EU získají lepší platformu pro uplatnění svých výrobků a služeb v Jižní Americe. Jihoameričtí vývozci budou mít obdobně snazší vstup na jednotný evropský trh.

Dohoda však není bez kontroverzí. Silnou kritiku vyjadřují zejména evropští zemědělci, kteří se obávají konkurenčního tlaku levnějších dovozů z Latinské Ameriky a možného zhoršení své ekonomické situace. Europarlament navíc v lednu schválil návrh, aby obchodní dohodu přezkoumal Soudní dvůr EU. Do jeho rozhodnutí nelze přistoupit k plné ratifikaci. Pokud by soud dospěl k závěru, že některé části dohody nejsou v souladu s unijním právem, bude nezbytné text upravit. Aktuální pokyny týkající se dohody zveřejnila Evropská komise 24. dubna na svých [webových stránkách](#).

Dohoda se netýká jen snižování cel. Klade také důraz na spolupráci v oblasti pracovních práv, environmentálních a klimatických závazků, ale i zajištění strategických surovin. Součástí jsou i ochranné mechanismy pro citlivá odvětví evropské ekonomiky, které mají zmírnit případné negativní dopady na vybrané sektory, především v zemědělství a potravinářství.

Pro firmy z Mercosuru i EU dohoda zároveň znamená nové povinnosti – zejména v oblasti daňových a celních pravidel, DPH, Intrastatu, lokálních sociálních, daňových a environmentálních předpisů nebo vysílání pracovníků do jednotlivých členských států. Společnosti, které chtějí nové příležitosti využít, by se měly včas připravit na zvýšené nároky na compliance a řízení přeshraniční logistiky a zohlednit, že právní a politický rámec dohody se může dále vyvíjet podle výsledku soudního přezkumu na úrovni EU.

16 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

DOPRAVA 2030: 4. veřejná soutěž pro výzkum a inovace v dopravě

Technologická agentura České republiky ve spolupráci s ministerstvem dopravy zveřejnila předběžné parametry 4. veřejné soutěže v Programu na podporu aplikovaného výzkumu a inovací v oblasti dopravy – program DOPRAVA 2030.

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Barbora Halatová
bhalatova@kpmg.cz

Veronika Kupková
vkupkova@kpmg.cz

Veřejná soutěž cílí na projekty s přínosem v dopravním sektoru, které budou spočívat v nových přístupech a technologických postupech a službách. Soutěž svým zaměřením pokrývá výzkum všech druhů dopravy (tj. pozemní, vodní a letecké) včetně všech typů dopravních prostředků a dopravní infrastruktury.

V návrhu projektu je třeba zvolit jeden ze specifických cílů programu:

1. Udržitelná, přístupná a bezpečná doprava
2. Automatizace, digitalizace a technologicky pokročilá doprava
3. Nízkoemisní a ekologická doprava

Vyhlášení soutěže se plánuje na 13. května 2026 a příjem žádostí o podporu potrvá do 8. července 2026. Předpokládaná alokace veřejné soutěže je ve výši 400 mil. Kč, přičemž maximální částka podpory na jeden projekt činí 30 mil. Kč. Maximální míra podpory pro velké podniky se zpravidla pohybuje od 25 do 65 procent způsobilých nákladů, podpořit bude možné vybrané provozní náklady související s projektem.

Výstupem projektu může být např. průmyslový nebo užitný vzor, funkční vzorek, prototyp, patent, software, poloprovoz či ověřená technologie. Projekt by měl být dokončen nejpozději do prosince 2030.

Soutěže se mohou zúčastnit podniky všech velikostí. Projekty bude možné realizovat na celém území České republiky včetně Prahy.

O dalších detailech soutěže vás budeme informovat.

NSS a limity monitoringu elektronické komunikace zaměstnanců

Kontrola služebních e-mailů a jiné pracovní elektronické komunikace nemusí být automaticky nepřijatelná. Nejvyšší správní soud (NSS) ovšem v aktuálním rozhodnutí jasně ukázal, že se při ní zaměstnavatel pohybuje na citlivém území. Bez konkrétního důvodu, předchozí informovanosti zaměstnance a přiměřeného postupu se může z použitelného důkazu stát nepřijatelný zásah do soukromí zaměstnance.

Radka Burešová
rburesova@kpmg.cz

Ivana Kloudová
ikloudova@kpmg.cz

NSS se v rozsudku 6 Ads 21/2026 zabýval otázkou, zda může zaměstnavatel kontrolovat obsah služební elektronické komunikace zaměstnance a použít zjištěné informace jako důkaz v kárném řízení. Ačkoli se věc týkala služebního poměru, závěry soudu lze aplikovat i na soukromoprávní zaměstnavatele a jejich zaměstnance.

Dle soudu je monitoring elektronické komunikace zaměstnance přípustný při splnění několika podmínek. Klíčová je existence závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele, přiměřenost kontroly a splnění informační povinnosti vůči zaměstnanci. Tyto požadavky soud současně srovnával s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zejména s rozsudkem Velkého senátu ve věci Bărbulescu proti Rumunsku (č. 61496/08), který stanovil klíčová kritéria přípustnosti monitoringu pracovní komunikace.

Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení z tzv. Bărbulescu testu, podle něhož je třeba zkoumat, zda byl zaměstnanec předem informován o možnosti kontroly, jaký byl její rozsah, zda existovaly legitimní důvody pro monitoring, zda nebylo možné použít méně invazivní opatření a jak byly výsledky kontroly využity. V posuzovaném případě shledal, že monitoring byl časově i věcně omezen, reagoval na konkrétní podezření z úniku osobních údajů a sledoval legitimní cíl ochrany práv třetích osob a důvěry v činnost správního orgánu.

Rozhodnutí NSS tak potvrzuje, že monitoring elektronické komunikace zaměstnance není nepřijatelný, musí však zůstat výjimečným nástrojem podléhajícím přísnému testu proporcionality a transparentnosti.

Limity monitoringu podle NSS

1. Existence závažného důvodu

Monitoring je přípustný jen tehdy, pokud existuje závažný důvod spočívající ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. Nestačí obecný zájem na kontrole zaměstnanců – musí jít např. o ochranu osobních údajů, prevenci úniku citlivých informací nebo ochranu důvěry v činnost orgánu veřejné moci.

2. Konkrétní a odůvodněné podezření

Zásah do soukromí má být reakcí na konkrétní situaci, nikoli plošným či preventivním dohledem. Monitoring typu

ad hoc je přípustný, pokud mu předchází reálné podezření z porušení povinností.

3. Předchozí informování zaměstnance

Zaměstnanec musí být předem a srozumitelně informován, že monitoring může probíhat, v jakém rozsahu a jakým způsobem.

V posuzovaném případě žalobce rozporoval dostatečnost splnění informační povinnosti formou vnitřního předpisu, nicméně NSS přisvědčil žalovanému. Rozhodující je splnění informační povinnosti po obsahové stránce, přičemž postačí tuto povinnost splnit prostřednictvím vnitřního předpisu zaměstnavatele. Skrytý monitoring je zásadně nepřípustný.

4. Přiměřený rozsah monitoringu

Kontrola musí být časově omezená, věcně vymezená, zaměřená pouze na relevantní komunikaci. NSS výslovně odmítá „lustraci“ celé osobní korespondence bez vazby na sledovaný cíl.

V posuzovaném případě žalovaný provedl kontrolu v třídením rozmezí, což NSS vyhodnotil jako přiměřené.

5. Subsidiarita (nelze-li použít mírnější opatření)

Zásah do obsahu komunikace je krajním prostředkem. Soud má vždy zkoumat, zda nebylo možné cíle dosáhnout méně invazivně a kontrola obsahu byla skutečně nezbytná.

6. Legitimní využití výsledků

Zjištěné informace lze použít pouze k účelu, pro který byl monitoring proveden (např. kárné řízení). Zneužití nebo sekundární použití by bylo nepřípustné.

7. Proporcionalita zásahu

I při splnění všech podmínek NSS hodnotí, zda zásah nebyl nepřiměřený ve vztahu k jeho důsledkům, zejména pokud vedl k nejpřísnějším sankcím.

Co z toho plyne pro zaměstnavatele?

Pro zaměstnavatele je rozhodnutí NSS důležitým upozorněním, že služební e-mail ani jiná pracovní komunikace nemohou být kontrolovány neomezeně. Klíčové je, aby pro narušení soukromí zaměstnance existoval konkrétní důvod a samotný zásah zůstal přiměřený co do rozsahu i účelu.

Právě to ovlivní, zda výsledky monitoringu obstojí například jako důkazní prostředek, nebo se naopak velmi rychle změní v nepřípustný zásah do soukromí zaměstnance.

19 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Kdy je podle NSS se zálohovou platbou spojena povinnost přiznat DPH?

Nejvyšší správní soud (NSS) ve svém nedávném rozsudku konstatoval, že povinnost přiznat DPH z přijaté zálohy vzniká tehdy, když je ke dni přijetí zálohy zdanitelné plnění známo dostatečně určitě. Nevyžaduje se jistota, že se plnění opravdu uskuteční.

Erika Krišková Dunajská
ekriskova@kpmg.cz

Victorie Kubínová
vkubinova@kpmg.cz

V posuzovaném případě společnost v rámci developerského projektu přijala zálohy na provize za realitní služby při budoucím prodeji nemovitostí. Správce daně tvrdil, že společnost měla z těchto obdržných záloh přiznat DPH. Případ se dostal ke krajskému soudu, který konstatoval, že pro odvod DPH ze zálohy je potřeba naplnit současně následující podmínky:

1. zdanitelné plnění, k němuž se záloha váže, musí být jasně vymezeno, a
2. daňový subjekt nesmí mít povědomí o tom, že uskutečnění plnění je do budoucna nejisté (tuto podmínku si dovodil z judikatury Soudního dvora EU).

Vzhledem ke skutečnosti, že územní plán obce v době uzavření smlouvy o zprostředkování prodeje nemovitostí nepřipouštěl zamýšlenou výstavbu, krajský soud uzavřel, že účinnost této smlouvy závisela na nejisté budoucí skutečnosti (schválení územního plánu), a druhá podmínka tedy v daném případě nebyla splněna.

NSS ovšem posoudil případ odlišně, když zdůraznil, že zdanitelné plnění je „dostatečně určité“, pokud je známo:

- zboží, které má být dodáno, nebo služba, která má být poskytnuta,
- sazba daně, a
- místo plnění.

V projednávané věci byly tyto znaky ke dni přijetí záloh splněny, což krajský soud nezpochybnil. Poukázal však na nejistotu, zda bude zdanitelné plnění vůbec uskutečněno.

NSS konstatoval, že pro vznik povinnosti přiznat DPH z přijaté zálohy je podstatná pouze skutečnost, že se záloha týká přesně určeného zdanitelného plnění. Přičemž požadavek určité identifikace plnění nelze zaměňovat s požadavkem jistoty budoucí realizace. Judikatura SDEU nevyžaduje, aby pro vznik povinnosti přiznat DPH byla dána potřebná jistota, že zdanitelné plnění v budoucnu určitě nastane. Dle NSS riziko, že územní plán nebude schválen v podobě umožňující výstavbu, je běžným podnikatelským rizikem a nemá samo o sobě vliv na vznik povinnosti přiznat DPH ze zálohy. NSS tedy uzavřel, že přijaté platby představují zálohy na dostatečně určité zdanitelné plnění, a proto z nich měla být odvedena DPH. Zrušil proto rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

20 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

SDEU: odpočet DPH u povinného vybavení nemocnic závisí na jeho skutečném využití

Soudní dvůr EU (SDEU) potvrdil, že odpočet DPH u zdravotnických zařízení závisí na skutečném využití majetku, nikoli na tom, že jeho pořízení ukládá zákon. Podle soudu je vždy klíčová přímá souvislost s konkrétními zdanitelnými plněními nebo s celkovou ekonomickou činností plátce.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Dušan Repa
drepa@kpmg.cz

Spory mezi správcem daně a Oblastní nemocnicí Kolín ohledně uplatňování nároku na odpočet ze zdravotnického vybavení sledujeme dlouhodobě – například v tomto [článku](#).

V nyní posuzovaném případě nemocnice uplatnila krácený nárok na odpočet DPH u technického a věcného vybavení, které má dle vyhlášky povinnost pořídit pro poskytování zdravotních služeb osvobozených od DPH bez nároku na odpočet. Tvrdila ale, že část tohoto vybavení používá i pro zdanitelné činnosti, jako jsou klinické studie, stáže lékařů nebo určitá vyšetření, a mělo by tedy jít o režijní náklady.

Správce daně uznal odpočet pouze v omezeném rozsahu s odůvodněním, že dotčené vybavení slouží převážně pro osvobozené zdravotní služby. Většinu nároku tak nepřiznal. Příklad se dostal až před Nejvyšší správní soud, který položil SDEU předběžnou otázku, zda lze povinné vybavení nemocnice považovat za režijní náklady související s celkovou ekonomickou činností a lze tak uplatnit krácený nárok na odpočet DPH.

Soudní dvůr v rozsudku ve věci C-513/24 odkázal na svou ustálenou judikaturu a konstatoval, že pro odpočet je nezbytná přímá a bezprostřední souvislost mezi vstupem a zdanitelnými výstupy, případně celkovou ekonomickou činností plátce. Pokud taková vazba na celkovou činnost existuje (např. u vybavení využívaného pro veškerý provoz nemocnice, jako je defibrilátor), může jít o režijní náklad. Klíčové je faktické využití vybavení.

Samotná skutečnost, že pořízení majetku ukládá vnitrostátní právní předpis, je pro účely uplatnění nároku na odpočet nedostatečná. Nicméně SDEU také dovedl, že nárok na odpočet DPH vzniká u majetku zajišťujícího bezpečnost a pohodlí v prostorách zařízení, pokud souvisí s celkovým provozem a zdanitelnou činností. Tyto vstupy lze považovat za režijní náklady s nárokem na poměrný odpočet. Rozsudek tedy naznačuje možnost uplatnit odpočet u širšího okruhu vybavení, než dosud připouštěla praxe správců daně.

Stručné aktuality, květen 2026

Daňové a právní novinky posledního měsíce v několika větách.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Vláda v pondělí 4. května 2026 schválila návrh zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších daňových zákonů, který nyní projedná Poslanecká sněmovna. Navrhovaná účinnost [projektu EET 2.0](#) je 1. leden 2027. Úpravy v oblasti daní z příjmů zahrnují zavedení daňových úlev pro poplatníky daně z příjmů vstupující do režimu evidence tržeb, zavedení daňového osvobození spropitného, opětovné zavedení slevy na dani za umístění dítěte (školovné) a slevy na dani na studenta. Úpravy v oblasti DPH zahrnují zejména snížení sazby DPH na nealkoholické nápoje podávané jako součást stravovacích služeb a řešení problematiky malých nedobytných pohledávek.
- Ministerstvo financí předkládá do připomínkového řízení [návrh zákona](#) měnící zákon o účetnictví, zákon o auditorech a související zákon z oblasti finančního trhu, aby implementovalo požadavky práva EU na reporting udržitelnosti. Návrh především transponuje vybraná ustanovení směrnic (EU) 2022/2464 a (EU) 2026/470. Jeho cílem je snížit administrativní zátěž podniků spojenou se zprávami o udržitelnosti: zužuje okruh subjektů, které je musí sestavovat, a zjednodušuje požadavky na jejich obsah. Současně ale zavádí povinnost zveřejňovat zprávy o udržitelnosti pro vybrané velké subjekty ze třetích zemí, které mají dceřinou společnost nebo pobočku v ČR. Navrhovaná účinnost je od 1. ledna 2027; povinnost zveřejňovat zprávy o udržitelnosti pro osoby ze třetích zemí se uplatní na účetní období začínající 1. ledna 2028. Ministerstvo financí zároveň prostřednictvím přechodných ustanovení využívá tzv. opt-out podle směrnice (EU) 2026/470, který umožňuje vyjmout z povinnosti vyhotovit zprávu o udržitelnosti a konsolidovanou zprávu o udržitelnosti za účetní období 2025 a 2026 ty účetní (konsolidující) jednotky, které tyto zprávy dosud sestavovaly, ale v důsledku zúžení okruhu povinných subjektů nově do povinnosti nespádají.
- Finanční zpravodaj MF č. 9/2026 obsahuje Opatření obecné povahy vlády České republiky o hromadném prominutí spotřební daně z vybraných minerálních olejů.
- Finanční zpravodaj č. 8/2026 obsahuje Pokyn č. MF-21 pro orgány Finanční správy České republiky k provádění kontrol výkonu správy soudních poplatků.
- Ministerstvo průmyslu a obchodu oznámilo, že dnem nabytí účinnosti nového stavebního zákona se přejmenuje na Ministerstvo hospodářství. Nový název dle něj lépe vyjadřuje skutečnou působnost a roli resortu při tvorbě a koordinaci hospodářské politiky státu a je také víc srozumitelný v zahraničí.
- Ministerstvo spravedlnosti spustilo ověřovací provoz redesignovaného portálu Veřejného rejstříku, Sbírký listin a Evidence svěřenských fondů. Nový portál na adrese verejnerejstrikky.msp.gov.cz nahradí stávající weby or.justice.cz, esf.justice.cz a esm.justice.cz, které po přechodnou dobu ještě zůstanou dostupné a v tuto chvíli stále slouží jako oficiální zdroj údajů. Nový portál je nyní dostupný v ověřovacím provozu.

22 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

Ministerstvo spravedlnosti uvítá zpětnou vazbu od uživatelů, která pomůže s jeho dalším rozvojem a zlepšováním.

- Ve Sbírce zákonů vyšlo v dubnu sdělení Ministerstva financí o vydání cenové mapy nájemného za čtvrté čtvrtletí roku 2025 (částka 49/2026).

KRÁTCE ZE SVĚTA

- OECD vydala manuál pro implementaci minimální daně pro daňové správy ([The Global Minimum Tax Implementation Toolkit](#)), ve kterém doporučuje postupy při nastavování procesů pro zavedení globální minimální daně. Zohledňuje i zkušenosti jurisdikcí, které jsou v implementaci napřed a také podněty podnikatelské sféry a dalších zainteresovaných stran.
- Na OECD [seznamu](#) států, které podepsaly multilaterální dohodu o automatické výměně informací podle pravidel GloBE (GIR MCAA, Pilíř 2), která zajistí podávání jednoho informačního přehledu a následnou výměnu přehledů i ve vztahu ke státům mimo EU, je k 15. dubnu 2026 31 států (Austrálie, Rakousko, Belgie, Kanada, Chorvatsko, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Gibraltar, Řecko, Maďarsko, Irsko, Ostrov Man, Itálie, Japonsko, Jižní Korea, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Nizozemsko, Nový Zéland, Norsko, Portugalsko, Singapur, Slovensko, Slovinsko, Jihoafrická republika, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Spojené království).

23 | Daňové a právní aktuality – květen 2026

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2026 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.